

Viborg Kommune

Egeskov Børnehave og Vuggestue

PÆDAGOGISK LÆREPLAN 3-6 ÅR

Hjernen&Hjertet

RAMBOLL

Indholdsfortegnelse

1 INDLEDNING	3
1.1 Indledning	3
1.2 Værdier	4
1.3 Pædagogiske principper	5
1.4 Læringsforståelse	5
2 GENERELLE RAMMER FOR ARBEJDET MED DE SEKS LÆREPLANSTEMAER	7
2.1 DE OVERORDNEDE LÆRINGSMÅL	7
2.2 ARBEJDET MED LÆRINGSMÅL FOR BØRN MED SÆRLIGE BEHOV	8
2.3 ARBEJDET MED LÆRINGSMÅL FOR METODER OG AKTIVITETER TIL INKLUSION	8
2.4 ARBEJDET MED LÆRINGSMÅL FOR SPROGINDSATSEN	9
2.5 ARBEJDET MED OVERGANGE OG SAMMENHÆNG	9
2.6 METODER OG AKTIVITETER I ARBEJDET MED OVERGANGE OG SAMMENHÆNG	10
3 PRIORITERING, DOKUMENTATION OG EVALUERING AF ARBEJDET MED DE SEKS LÆREPLANSTEMAER	11
3.1 FAKTA OM INSTITUTIONEN	11
3.2 PRIORITERING - LÆREPLANER	11
3.3 VÆRKTØJER TIL DOKUMENTATION	11
3.4 METODER TIL EVALUERING	11
3.5 DAGTILBUDETS ANVENDELSE AF EVALUERING TIL UDVIKLING AF DEN PÆDAGOGISKE PRAKSIS	12
4 MÅLSÆTNINGER FOR DE ENKELTE LÆREPLANSTEMAER	13
4.1 ALSIDIG PERSONLIG UDVIKLING	13
4.2 SOCIALE KOMPETENCER	14
4.3 SPROGLIG UDVIKLING	15
4.4 KROP OG BEVÆGELSE	16
4.5 NATUR OG NATURFÆNOMENER	17
4.6 KULTURELLE UDTRYKSFORMER OG VÆRDIER	18
5 ARBEJDET MED ET GODT BØRNEMILJØ SOM EN INTEGRERET DEL AF DET PÆDAGOGISKE ARBEJDE	20
5.1 ARBEJDET MED ET GODT BØRNEMILJØ	20
5.2 ARBEJDET MED BØRNEMILJØVURDERINGER	20
6 AFSLUTNING	21

1 INDLEDNING

1.1 Indledning

Kommunens fastsatte indledning

Den pædagogiske læreplan skal ses som et arbejdsredskab til at kvalificere og dokumentere 0-6-åriges læring og udvikling. Vi har i Viborg Kommunes Dagtilbud særlig fokus på de læringsmiljøer, vi tilbyder børnene. Læreplanen skal sikre, at børnenes trivsel, udvikling og læring er i fokus, så børnene i samarbejde med forældre bliver rustet til at mestre de udfordringer, de møder. Læreplanen skal bruges som et dagligt, pædagogisk redskab til planlægning, refleksion, evaluering og dermed til udvikling af kvaliteten i de læringsmiljøer, vi tilbyder børnene.

I Dagtilbud i Viborg Kommune rettes blikket mod kerneopgaven – opgaven vi løser sammen til gavn for barnet. Når vi udarbejder den pædagogiske læreplan, skal vi have forståelse for kerneopgaven, og bevidstheden om, hvordan vi sammen løser opgaven, skal være indeholdt i de opstillede mål og tiltag.

Ledelsen bør sikre, at bestyrelsen får forelagt det arbejde, som ledelse og personale foretager i forbindelse med udarbejdelsen, godkendelsen, evalueringen og opfølgningen af den pædagogiske læreplan.

Denne pædagogiske læreplan er gældende for perioden 2017 til 2018.

Dagtilbuddets indledning

Egeskov Børnhave og vuggestue er en institution med en normering på 16 vuggestuebørn i alderen 0-3 år og 60 børnehalebørn i alderen 3-6 år.

Vi arbejder med en stueopdeling bestående af 3 basisgrupper med ca. 20 børn på hver stue og 16 børn i vuggestuegruppen.

Vores hus består af mange rum, bl.a. tegne/ maleværksted, dukkekrog, pudrum og fællesrum

Vi har skoven som nærmeste nabo og gør flittigt brug af denne og de muligheder der er for læring i naturen. Den enkelte børnegruppe har en fast tur dag om ugen.

En gang om ugen arbejder vi i aldersopdelte grupper, en maxi gruppe for de kommende skolebørn og en mini-midi gruppe med de øvrige børn

Vi har en stor og dejlig legeplads med mange legeredskaber, der tilgodeser mange behov og den giver mulighed for fysisk udfoldelse. Der er god plads med mulighed for, at børnene kan fordybe sig i legen i mindre grupper. Vi har en bålplads, med mulighed for at lave bål mad og i tilknytning hertil er der beplantning med blomster, vindruer, brombær, m.m.

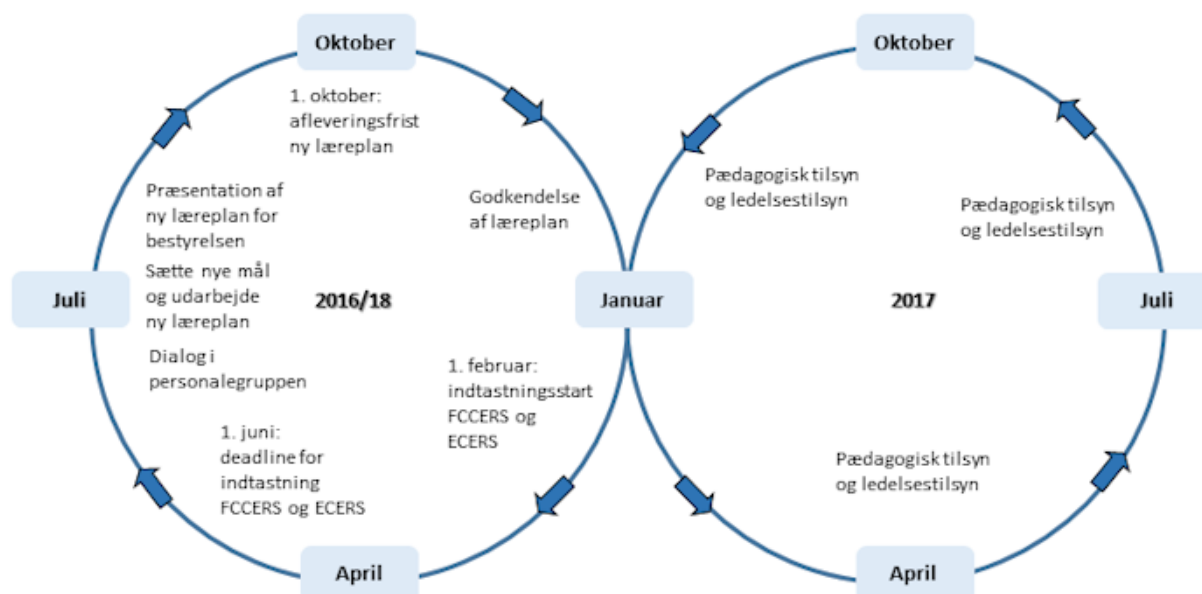
Vuggestuen har sin egen legeplads med sandkasse og rutschebane, hvor børnene kan lege trygt og uforstyrret og alligevel være en del af fælleskabet med børnehalebørnene.

Vores pædagogiske læreplan tager afsæt i dagligdagens pædagogiske aktiviteter, årlige traditioner, samt vores kerneopgave, hvor vi i et tæt samarbejde med forældrene vil skabe tryghed, trivsel og læring for børnene.

Den pædagogiske læreplan skal ses som et arbejdsredskab for personalet og omhandler arbejdet med de seks læreplanstemaer, vores pædagogiske praksis, børnemiljøet, samt de metoder vi vil anvende i arbejdet.

Den vil blive præsenteret for forældrene og vores områdebestyrelse og er tilgængelig på vores hjemmeside

Årshjul

1.2 Værdier

Kommunens fastsatte værdier

Værdisættet fra "Lys i øjnene" udgør det fælles grundlag for arbejdet med børn i Viborg Kommune:

- Ethvert barn er unikt og kompetent og skal mødes som sådan.
- Børn deltager aktivt i sunde fællesskaber. Derfor vil vi skabe sammenhæng og helhed i børns liv.
- Børn er forældrenes ansvar. Derfor samarbejder vi med forældrene om deres børns udvikling og trivsel.
- Børn møder engagerede og faglig kompetente voksne. Derfor anvender vi den viden, der virker.
- Alle arbejder målrettet med en sundhedsfremmende, forebyggende og tidlig indsats. Derfor har vi særligt fokus på det brede tværfaglige samarbejde i nærmiljøet.

Derudover er "Det Strategiske Hus" Viborg Kommunes samlede vision, mission og strategi for dagtilbud. Vi vil:

- Være anerkendende og fokusere på børnenes ressourcer.
- Understøtte læring i børnefællesskaber.

Dagtilbuddets værdier

Med afsæt i ovenstående værdier på kommunalt niveau, samarbejder vi med forældrene om at skabe tryghed, trivsel og læring for børnene. Vi vil skabe et trygt og forudsigeligt miljø for børnene.

Vi vil støtte og udvikle børnene med udgangspunkt i det enkelte barns udviklingszone og derved sikre at barnet bliver set, som det unikke barn, det er.

Børn og voksne skal møde hinanden med åbenhed, tillid og engagement med fokus på det som vi mestrer.

1.3 Pædagogiske principper

Kommunens fastsatte pædagogiske principper

1. Princip: Det pædagogiske arbejde skal tilrettelægges, så det enkelte barn sikres den bedst mulige udvikling og læring i hele dets hverdag.
2. Princip: Der skal være fokus på at skabe de bedst mulige læringsmiljøer, hvor der tages hensyn til barnets perspektiv og det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø.
3. Princip: De professionelle guider alle børn i forhold til at opleve værdien af fællesskab.
4. Princip: Dialog og samarbejde med forældre og netværk er en naturlig del af arbejdet med at sikre børns trivsel og læring.
5. Princip: Der fremmes en kultur, hvor arbejdet med IT er en naturlig del af det daglige arbejde.

Dagtilbuddets pædagogiske principper

1. Princip: Det pædagogiske arbejde tilrettelægges ud fra det enkelte barns nærmeste udviklingszone
2. Princip: Følge barnets initiativ og indrette børnemiljøet, som gør børnene nysgerrige og skaber rum for læring
3. Princip: Italesætte barnets initiativer og perspektiver
4. Princip: At være nysgerrig på, hvordan vi i fællesskab kan understøtte barnets trivsel og læring
5. Princip: IT anvendes som dokumentation i dialogen med forældrene

1.4 Læringsforståelse

Kommunens fastsatte læringsforståelse

Jf. "Læreplaner og pædagogisk praksis - En vejledning til det pædagogiske personale i Dagtilbud":

Tidlig læring er centralt for udvikling af børns potentialer og kompetencer. Oplevelsen af tryghed og tillid er de bedste betingelser for læring og udvikling. Tilknytningen er af stor betydning for børns udviklings- og læringsprocesser.

Læring handler om dannelse og udvikling og er en forandringsproces, der fremmer tilegnelsen af nye kompetencer. Det er en proces, hvor barnet omformer og udvikler sin viden, forståelse og færdigheder.

Begreberne læring og udvikling går hånd i hånd. Barnet lærer, når det udvikler sig og udvikler sig, når det lærer. Begrebet læring kan også være et synonym for socialisering og/eller dannelse og knytter sig til barnets refleksion, handlinger og identitet.

En af de grundlæggende tanker bag den pædagogiske læreplan er, at hvert barn er medskabere af sin egen læring – en læring, som personalet skal støtte, guide og udfordre, hvad enten der er tale om planlagte aktiviteter eller spontant opståede situationer. Derfor har hele læringsmiljøet en betydning for børnenes udvikling og læring.

Ved læringsmiljø forstås bredt dagtilbuddets kultur og atmosfære, personalets rolle, de fysiske rammer, organiseringen og de metoder, der bliver brugt i de enkelte dagtilbud til at fremme børnenes læring.

Man kan også sige, at læring på en gang foregår i et spændingsfelt mellem det kognitive, psykodynamiske og samfundsmæssige - altså mellem barnets erkendelse, mestring, motivation, følelser og omgivelserne.

Dagtilbuddets læringsforståelse

Børns læring sker dels gennem planlagte aktiviteter og dels gennem egne spontane oplevelser og leg. Vi følger barnets initiativ og spor og benævner barnets handlinger. De voksne er rollemodel for børnene og veksler mellem at vise vejen for børnene, at lade barnet selv tage initiativ eller støtte og gå ved siden af. Vi inddeler børnene i mindre grupper og giver dermed børnene større mulighed for læring. Barnet lærer gennem leg, oplevelser og undren. Det er vores opgave, som pædagogisk personale, at tilrettelægge rammerne omkring børnene, således at der er mulighed for inspiration og udfordringer i de læringsmiljøer, vi er medskabere af.

De tre læringsrum

	Børn har ringe indflydelse på form og indhold	Børnene har høj indflydelse på indhold og form
De voksne har høj grad af indflydelse på indhold og form	1. Læringsrum Voksenskabtlæring. Den voksne går foran barnet. Den voksne har sat et bestemt indhold på programmet. Børnene skal lære noget bestemt.	2. Læringsrum Voksenstøttet læring. Den voksne går ved siden af barnet. Den voksne støtter og udvikler sammen med børnene. Børnenes medbestemmelse er medtænkt i projekter og aktiviteter. Støtte børns læring gennem samtaler. F.eks. følge børnenes spor.
De voksne har lav grad af indflydelse på indhold og form		3. Læringsrum Leg og spontane oplevelser. Den voksne går bag ved barnet. Den voksne skaber muligheder og udfordringer gennem tilrettelæggelse af et miljø for leg og oplevelser. De pædagogiske handlinger ligger underforstået i miljøet. F.eks. ved overvejelser over legepladsens indretning.

Fig. 1: De tre læringsrum (Basil Bernstein 2001)

2 GENERELLE RAMMER FOR ARBEJDET MED DE SEKS LÆREPLANSTEMAER

2.1 DE OVERORDNEDE LÆRINGSMÅL

Kommunens fastsatte overordnede læringsmål

For at børnene kan mestre eget liv og bliver robuste, har det jf. "Læreplaner og pædagogisk praksis - En vejledning til det pædagogiske personale i Dagtilbud" betydning, at:

- de professionelle gennem fællesskabet giver børnene mulighed for at lære at samarbejde og være en del af et struktureret og ustruktureret samvær
- de professionelle giver børnene mulighed for, at de kan mærke sig selv, sætte ord på følelser og behov
- de professionelle giver børnene mulighed for at tænke over egne handlinger og have omtanke for andre.

Disse almene kompetencer bliver udviklet i læringsmiljøer, hvor børn og voksne er sammen om aktiviteter, der stimulerer barnets sprog, motorik, viden om natur og naturfænomener samt kunst og kultur.

Jf. "Lys i øjnene" er det Byrådets mål:

- at børn bliver så dygtige, som de kan, trives og bliver livsduelige voksne. Det gør vi ved at inddrage og aktivere børnene i læringsprocessen og lade dem anskueliggøre den
- at børn, forældre og professionelle indgår i et forpligtende samarbejde. Det gør vi bl.a. ved at sætte ind på sprogområdet og herunder yde en særlig indsats for familier med flere sprog

Dagtilbuddets overordnede læringsmål

Vi skaber læringsmiljøer inden for de seks læreplanstemaer, som skal sikre, at barnet har mulighed for at udfolde sig som en selvstændig person, der selv tager initiativ.

Vi skal gennem omsorg, tryghed og tillid være med til at styrke barnets selvværd

Barnet skal lære at indgå i et forpligtende fællesskab med andre børn og voksne og "vente på tur"

Barnets sproglige kompetencer udvikles gennem tilstedeværelsen af udfordrende og nærværende voksne

Barnet anvender sproget til at udtrykke og forstå egne og andres følelser og behov.

Samarbejdet og involveringen af forældrene om barnets trivsel og udvikling har stor betydning for, at barnets kompetencer udvikles optimalt

2.2 ARBEJDET MED LÆRINGSMÅL FOR BØRN MED SÆRLIGE BEHOV

Kommunens fastsatte læringsmål for børn med særlige behov

Jf. TOPI (Tidlig opsporing og indsats) arbejder vi ud fra tre grundlæggende værdier:

1. Barnets adfærd ses i den sociale kontekst, hvori barnet indgår. Fokus på barnets ressourcer og ikke dets mangler.
2. Forældrene er aktive samarbejdspartnere. Forældrene er en ressource.
3. Det tværfaglige professionelle samarbejde og de tværfaglige ressourcer vægtes højt. Der skabes fælles begreber og forståelse af hinandens praksis.

I forhold til børn, som viser tegn på mistvivsel, skal analysemodellen anvendes til at undersøge barnets signaler som grundlag for en tidlig indsats.

Dagtilbuddets læringsmål for børn med særlige behov

Arbejdsredskaberne i TOPI danner grundlag for det systematiske arbejde med børn med særlige behov. Barnet skal føle sig som en del af fællesskabet og føle sig tryk og anerkendt i forhold til både børn og voksne.

Der tages afsæt i de forskellige niveauer i Den Tværfaglige Model, hvor der altid sker en tidlig inddragelse af forældrene, der gøres brug af trivselsskema tre gange årligt og der afholdes ca. seks årlige fokusgruppemøder med deltagelse af de relevante personer. Vi har fokus på, at gøre brug af de tværfaglige muligheder, eksempelvis kan nævnes den fremskudte socialrådgiver, Marte Meo forløb, ressource korps, m.m. Der udarbejdes handleplaner og efterfølgende sker der en opfølgning på personalemøder og opfølgningsmøder.

Vi skaber udviklingsmuligheder for barnet med udgangspunkt i de ressourcer barnet har, altid ud fra et anerkendende perspektiv og med refleksion over egen praksis. Rummelighed og fællesskab er med til at skabe en positiv hverdag og kravet for et godt børnemiljø er netop, at der er fællesskab og inklusion. Vi hjælper barnet med at få skabt gode legerelationer.

2.3 ARBEJDET MED LÆRINGSMÅL FOR METODER OG AKTIVITETER TIL INKLUSION

Dagtilbuddets metoder og aktiviteter til inklusion:

Vi skaber et inkluderende miljø ved at arbejde med turtagning, aflæse de andre børns perspektiver og følelsesmæssige udtryk.

Planlægning af aktiviteterne skal tage udgangspunkt i det enkelte barn nærmeste udviklingszone, således at alle børn kan deltage i en given aktivitet. De små successer er med til at barnet bliver stolt og får følelsen af at være med i fællesskabet.

De tre læringsrum skærper bevidstheden om de voksnes roller i forhold til børnenes læring og peger på, at børn lærer, når den voksne planlægger aktiviteter, men også i legen og i de spontane oplevelser, som børn og voksne deler

2.4 ARBEJDET MED LÆRINGSMÅL FOR SPROGINDSATSEN

Kommunens fastsatte sprogindsats

Alle 3-årige skal sprogvurderes. Det anbefales, at de 3-årige - når vurderingen viser, at de har behov for en særlig eller fokuseret sprogindsats - revurderes ved en 5-årsscreening. Det er lederens ansvar at udføre sprogvurderingen og sætte en eventuel sprogindsats i værk. Til sprogvurderingen anvendes Rambølls modul, og den foretages af en pædagog i institutionen.

Dagtilbuddets sprogindsats

Personalet har en faglig viden, hvilket de får ved deltagelse i relevante interne kurser i samarbejdet med Sproghuset og vores tale-hørekonsulenter. I børnehaven har vi en uddannet sprogpædagog. Der laves obligatorisk sprogscreening to gange i det enkelte barns børnehavetid. Vi deltager i projekt "Hit med lyden " og Hit med Sproget. Vi anvender dialogisk læsning i små grupper. Arbejdet med sproglig opmærksomhed er en integreret del af hverdagen i Egeskov Børnehave.

2.5 ARBEJDET MED OVERGANGE OG SAMMENHÆNG

Kommunens fastsatte arbejde med overgange og sammenhæng

Det er Byrådets mål, at der er sammenhæng og helhed i børnenes liv. Det gør vi ved at arbejde systematisk med at skabe gode overgange for børn og inddrage forældrene i det arbejde.

I Viborg Kommune ønsker vi, at der opstilles mål for overgange mellem dagpleje og børnehus for at sikre, at alle børn får den bedst mulige overgang fra et dagtilbud til et andet. For at sikre at vigtig viden ikke går tabt i overgangene, har Viborg Kommune udviklet en fælles overgangsmodel og et fælles overgangsskema i forbindelse med TOPI.

Dagtilbuddets arbejde med overgange og sammenhæng

I Egeskov Børnehave prioriterer vi modtagelse af nye børn højt. Samarbejdet mellem hjem, sundhedspleje, dagpleje, vuggestue, børnehave og skole, skal være med til at skabe sammenhæng, tryghed, og trivsel for det enkelte barn gennem barndommen .

I børnehaven modtager vi børnene fra vuggestuen, hvilket er med til at lette barnets overgang, da barnet er trygt og kendt i huset. Ligeledes modtager vi børn fra dagplejen og har besøg af dagplejere med deres børn, inden opstarten hos os.

I god tid har forældrene kendskab til , hvilken gruppe deres barn skal starte i.

Vi har et samarbejde med skolerne i vores område, hvilket betyder en lettere overgang fra børnehaven til skolen. Vi anvender systematisk TOPI redskaberne og besøger skolerne med de kommende skolebørn. Ligeledes har vi besøg af personale fra skolen her i børnehaven.

2.6 METODER OG AKTIVITETER I ARBEJDET MED OVERGANGE OG SAMMENHÆNG

Dagtilbuddets metoder og aktiviteter i arbejdet med overgange og sammenhæng

For at styrke sammenhængen i overgangen fra et dagtilbud til det næste, arbejder vi ud fra redskaberne i TOPI. Det betyder, at der er en overordnet systematik i, hvordan vi overleverer alle børn i henholdsvis grøn, gul og rød position.

Arbejdet med TOPI er med til at sikre et godt børnemiljø.

Ved alle overgange anvendes overleveringsskemaer, som gennemgås ved samtalerne med forældrene. Først afholdes der samtaler i det nuværende dagtilbud, hvor der tales om barnets trivsel og udvikling og efterfølgende overleveringssamtalerne i det kommende dagtilbud.

Vi er i gang med projekt Hit med Sproget

3 PRIORITERING, DOKUMENTATION OG EVALUERING AF ARBEJDET MED DE SEKS LÆREPLANSTEMAER

3.1 FAKTA OM INSTITUTIONEN

Dagtilbuddets beskrivelse:

I Egeskov Børnehave og vuggestue har vi en vuggestuegruppe med plads til 16 børn, stuen hedder "Lopperne". Personalet består af to pædagoger, en medhjælper, en studerende og en PAU assistent(flexmedarbejder), som er i hele huset og som er fast morgenåbner fire dage ugentligt. I børnehavedelen har vi tre børnegrupper med hver 20 børn, Brumbasserne, Mariehønsene og Græshopperne

Personalet som er tilknyttet er: 4 pædagoger, 2 pædagogmedhjælpere og 2 PAU elever. Vi har en mand og resten er kvinder.

Vi har børn fra lokalområdet og fra oplandet. Vi har familier med forskellig etnisk baggrund, flygtninge og flersprogede.

3.2 PRIORITERING - LÆREPLANER

Alle læreplanstemaer har bidraget lige meget til børnenes udvikling

3.3 VÆRKTØJER TIL DOKUMENTATION

I forbindelse med udarbejdelsen af læreplanerne er det angivet, at følgende værktøjer særligt benyttes til dokumentation af arbejdet med læreplanerne:

- Praksisfortællinger
- Foto
- Iagttagelser/observationer
- Daglig tekst på Børnenettet

3.4 METODER TIL EVALUERING

I forbindelse med udarbejdelsen af læreplanerne er det angivet, at der er benyttet følgende metoder til at evaluere arbejdet med læreplanerne:

- TRAS
- ECERS
- LP
- SMTTE
- Brugertilfredshedsundersøgelser

3.5 DAGTILBUDDETS ANVENDELSE AF EVALUERING TIL UDVIKLING AF DEN PÆDAGOGISKE PRAKSIS

I forbindelse med udarbejdelsen af læreplanerne er det angivet, hvordan evalueringer skal anvendes til udvikling af den pædagogiske praksis:

Vi arbejder i vores pædagogiske praksis ud fra de seks læreplanstemaer og anvender forskellige didaktiske modeller, f.eks. SMTTE model, LP analyse model og anden dokumentation til at reflektere over vores praksis. På baggrund af ECERS analyserer vi løbende på, hvordan vi aktivt kan inddrage det i vores læreplansarbejde fremadrettet.

I deltagelsen projekt VIDA, vidensbaseret indsats over for udsatte børn i dagtilbud, har vi anvendt redskabet spindelvæv, hvor vi efterfølgende har analyseret på resultatet af de sociale kompetencer hos børn og voksne. Vi har i vores eksperimenter i projektet fokus på, at fremme børnenes trivsel, læring og udvikling gennem en inkluderende pædagogik. Vi tager her afsæt i de tre principper om et ressourcesyn, et aktivt læringssyn og et organisatorisk læringsprincip. Ligeledes gør vi brug af pædagogiske drøftelser og refleksioner på vores personalemøder.

På tur til Kjællinghøl med de kommende skolebørn

4 MÅLSÆTNINGER FOR DE ENKELTE LÆREPLANSTEMAER

4.1 ALSIDIG PERSONLIG UDVIKLING

SAMMENHÆNG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende fokus for jeres arbejde (sammenhæng) med alsidig personlig udvikling angivet:

Børnene får de optimale muligheder for, at blive robuste børn, der kan udvikle og begå sig i forskellige sammenhænge. Børnene skal indgå i samspil og samvær og have et tilhørsforhold til både den enkelte stue og institutionen

MÅLSÆTNING OG TEGN

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende overordnede mål for arbejdet med alsidig personlig udvikling angivet:

Dagtilbuddets overordnede mål:

At barnet oplever sig selv som et unikt individ, der er en værdsat og vigtig del af fællesskabet. Vi skaber mulighed for, at barnet udvikler selvstændighed og tro på egen formåen via ros og anerkendelse.

At barnet udvikler kendskab til og forståelse for egne og andres følelser.

Vi skaber mulighed og rammer for et inkluderende miljø, hvori børnene trives

Følgende tegn på læring hos børnene blev formuleret:

1. Tegn: Børnene viser respekt og omsorg for andre
2. Tegn: Børnene søger trøst og hjælp hos andre børn og voksne
3. Tegn: Børnene tager initiativ til at være en del af fællesskabet og er aktiv i leg og dialog
4. Tegn: Børnene har modt til at sige til og fra i forskellige situationer
5. Tegn: Børnene kan sætte ord på egne ønsker og valg
6. Tegn: Børnene kender og bruger børnehavens rutiner
7. Tegn: Børnene er imødekommende overfor hinanden og de voksne

TILTAG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner blev følgende tiltag i arbejdet med alsidig personlig udvikling angivet:

1. Tiltag: Vi hjælper barnet med at sætte ord på egne og andres følelser
2. Tiltag: Vi støtter barnet i at blive en del af et legefællesskab og er rollemodeller i forhold hertil
3. Tiltag: Vi guider børnene i konfliktløsning
4. Tiltag: Vi støtter børnene i at sætte ord på valg, følelser, holdninger og initiativer
5. Tiltag: Vi organiserer og tilrettelægger hverdagen, så børnene kan medinddrages i egen hverdag
6. Tiltag: Vi hilser på hinanden med navns nævnelse

4.2 SOCIALE KOMPETENCER

SAMMENHÆNG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende fokus for jeres arbejde (sammenhæng) med sociale kompetencer angivet:

I relationer med andre børn og voksne udvikles de sociale kompetencer, som er nøglen til fællesskab. I et fællesskab skal der være plads til at udtrykke egne følelser og behov, men også en forståelse for, at andre børn og voksne oplever verdenen anderledes end en selv.

MÅLSÆTNING OG TEGN

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende overordnede mål for arbejdet med sociale kompetencer angivet:

Dagtilbuddets overordnede mål:

Vi skaber mulighed og rammer for, at børnene indgår i fællesskaber og danner venskaber.
Vi skaber mulighed for, at børnene lærer at drage omsorg for sig selv og andre og vise hensyn og empati.
Vi skaber mulighed for, at børnene kan være læse hinandens signaler og give plads til hinandens forskelligheder

Følgende tegn på læring hos børnene blev formuleret:

1. Tegn: Børnene trives og er glade
2. Tegn: Børnene viser interesse for de øvrige børn
3. Tegn: Børnene kan lytte til andre og vente på tur
4. Tegn: Børnene indgår i planlagte aktiviteter med andre børn og voksne
5. Tegn: Børnene kan aflæse andre og kommunikere både verbalt og nonverbalt
6. Tegn: Børn og voksne glædes ved at lave ting sammen
7. Tegn: Børnene kan være en aktiv del af en konflikt
8. Tegn: Børnene kan respektere og acceptere hinandens forskelligheder

TILTAG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner blev følgende tiltag i arbejdet med social kompetence angivet:

1. Tiltag: Vi møder børnene forskelligt afhængigt af barnets behov
2. Tiltag: Vi tilbyder aktiviteter, der stimulerer lyst til at lege og lære andre børn at kende
3. Tiltag: Vi skaber tid og rum til fordybelse både i forhold til leg og planlagte aktiviteter
4. Tiltag: Vi følger barnets initiativ og øver turtagning
5. Tiltag: Vi italesætter barnets handlinger
6. Tiltag: Børnene opfordres til at hjælpe hinanden
7. Tiltag: Vi planlægger forskelligartede aktiviteter og opgaver børnene skal løse i fællesskab

4.3 SPROGLIG UDVIKLING

SAMMENHÆNG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende fokus for jeres arbejde (sammenhæng) med sproglig udvikling angivet:

De sproglige kompetencer er barnets evne til, at udtrykke sine tanker og følelser, både for sig selv og overfor andre. Det handler om, at kunne kommunikere med andre, både verbalt og nonverbalt. Et godt sprog er vigtig, da det styrker børns forudsætninger for en god trivsel. Følgende er centrale punkter i den sproglige udvikling:

at udvikle gode legerelationer, at udvikle sig i et fællesskab, at udvikle sin personlighed og at indgå i sociale sammenhænge."

I Egeskov Børnehave er vi i gang med projekt Hit med Sproget"

MÅLSÆTNING OG TEGN

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende overordnede mål for arbejdet med sproglig udvikling angivet:

Dagtilbuddets overordnede mål:

Vi skal give børnene mulighed for at børnene udvikler og forstår et nuanceret sprog

Vi skaber mulighed for, at børnene kan udtrykke ønsker og meninger og sætte ord på egne og andres behov og følelser.

Vi skaber mulighed og rammer for, at fremme børns lyst til at lære tal og bogstaver, samt anvendelse heraf.

Følgende tegn på læring hos børnene blev formuleret:

1. Tegn: Børnene anvender det talte sprog mer i det daglige, både til behovsopfyldelse, konfliktløsning, m.m.
2. Tegn: Børnene viser glæde og interesse ved højtlesning, samling m,m.
3. Tegn: Børnene opnår et nuanceret ordforråd
4. Tegn: Børnene formår at aflæse andres signaler og agere derefter
5. Tegn: Børnene forstår flere begreber
6. Tegn: Børnene har lyst til til at lege med ord og lyde og får en begyndende forståelse af skriftssproget
7. Tegn: Børnene indgår i forskellige samtaler med ande børn og voksne

TILTAG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner blev følgende tiltag i arbejdet med sproglig udvikling angivet:

1. Tiltag: At der tages udgangspunkt i børnenes forskellighed og deres udviklingstrin
2. Tiltag: At vi prioriterer tid til fordybelse og samtale omkring det, der optager barnet, at gribe nuet
3. Tiltag: At vi støtter barnet i at sætte ord på følelser, f.eks. glæde, vrede, sorg, savn, m.m.
4. Tiltag: At vi bevidst bruger sproget i alle de daglige situationer. Vi sætter ord på alle handlinger gennem dagen
5. Tiltag: At der er planlagt sproglige aktiviteter, dialogisk læsning , historiefortælling, sang, m.m.

6. Tiltag: At der er alderssvarende spil, bøger og materialer til rådighed til anvendelse af børnene selv og voksne
7. Tiltag: Vi er sproglige opmærksomme og nysgerrige sammen med børnene- er sproglige rollemodeller

4.4 KROP OG BEVÆGELSE

SAMMENHÆNG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende fokus for jeres arbejde (sammenhæng) med krop og bevægelse angivet:

Kroppen er et redskab til at sanse verden med. Ved at styrke børnenes motoriske færdigheder, styrker , udholdenhed og bevægelighed, styrkes også deres forudsætning for udvikling.

MÅLSÆTNING OG TEGN

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende overordnede mål for arbejdet med krop og bevægelse angivet:

Dagtilbuddets overordnede mål:

Vi vil give børnene en oplevelse af glæde og styrke ved at være i bevægelse, hvor alle sanser stimuleres.

Vi vil give børnene en forståelse af sammenhæng mellem kost, motion og hygiejne og derved opnå fysisk og psykisk sundhed og velvære

Vi vil give børnene mulighed for, at styrke de fysiske færdigheder og udholdenhed, samt udvikle fin- og grov motorikken

Følgende tegn på læring hos børnene blev formuleret:

1. Tegn: Børnene er aktive og vil være i bevægelse
2. Tegn: Børnene igangsætter på eget initiativ, aktiviteter, hvor kroppen bruges
3. Tegn: Børnene viser interesse og har lyst til de forskellige tilbud og aktiviteter i dagligdagen
4. Tegn: Børnene er selvhjulpne, f.eks. i forhold til af- og påklædning, toiletbesøg, spisning
5. Tegn: Børnene kan løbe, gynge, cykle, hoppe, klatre, balancere, koordinere
6. Tegn: Børnene kan lide at være i fysisk kontakt med andre
7. Tegn: Børnene tør røre ved snavsede ting, f.eks. mudder
8. Tegn: Børnene er opmærksomme på sine omgivelser og udviser nysgerrighed ved at undersøge og udforske
9. Tegn: Børnene kan genkende farer for sig selv og andre

TILTAG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner blev følgende tiltag i arbejdet med krop og bevægelse angivet:

1. Tiltag: De voksne skal være gode rollemodeller og udtrykke glæden ved selv at bevæge sig og være aktive
2. Tiltag: Vi motiverer og opmuntrer børnene til at bruge deres krop i hverdagen
3. Tiltag: Vi bruger forskellige aktiviteter og materialer, som stimulerer og bevidstgør børnene om sanserne

4. Tiltag: Vi giver børnene mangfoldige rammer for kropslig aktiviteter og leg ,både ude og inde
5. Tiltag: Vi sætter fokus på gode vaner omkring kost, motion, hygiejne ,m.m.
6. Tiltag: Vi laver aktiviteter, såsom sanglege, bevægelseslege, regellege, m.m.
7. Tiltag: Vi giver børnene mulighed for at gøre brug af forskellige redskaber, som styrker krop og bevægelse
8. Tiltag: Vi skaber rum til fordybelse, afslapning, massage og børneyoga

4.5 NATUR OG NATURFÆNOMENER

SAMMENHÆNG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende fokus for jeres arbejde (sammenhæng) med natur og naturfænomener angivet:

Naturoplevelser for børnene på alle årstider, i forskelligt slags vejr og forskellige steder, bidrager til fantasien og til sanselig, motorisk, følelsesmæssigt, mental og fysisk udvikling.

MÅLSÆTNING OG TEGN

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende overordnede mål for arbejdet med natur og naturfænomener angivet:

Dagtilbuddets overordnede mål:

Vi skal give børnene mulighed for, at opleve naturen med alle sanser og udforske , eksperimentere og lege i og med naturen.

Vi skal være rollemodeller, så børnene udvikler respekt, forståelse for og glæde ved, at være i naturen.

Vi skal give børnene mulighed for, at forstå sammenhænge i naturen og få kendskab til de forskellige årstider.

Følgende tegn på læring hos børnene blev formuleret:

1. Tegn: Børnene udviser respekt for naturen, er god ved dyr og planter
2. Tegn: Børnene viser glæde ved at komme på ture og på legepladsen
3. Tegn: Børnene har lyst til at eksperimentere med naturmaterialer, smage på bær og blade
4. Tegn: Børnene viser nysgerrighed overfor dyr og planter og passer på træer, buske og dyreliv
5. Tegn: Børnene efterspørger det materiale vi har, f.eks. naturbøger, plakater med dyr, fiske og insektnet
6. Tegn: Børnene undres og er spørgende

TILTAG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner blev følgende tiltag i arbejdet med natur og naturfænomener angivet:

1. Tiltag: Vi bruger naturen dagligt året rundt
2. Tiltag: Vi gør brug af vores beliggenhed tæt ved skov , dyrehold, idrætplads, m.m.
3. Tiltag: Vi benytter vores legeplads med mange lege- og oplevelsesmuligheder
4. Tiltag: Vi giver tid til fordybelse
5. Tiltag: Vi gør brug af forskellige materialer og redskaber, f.eks. snitteknive, forstørrelsesglas, bøger o.a.

6. Tiltag: Vi har besøg af Naturskolen
7. Tiltag: Vi gør brug af alle sanser ved at lytte til fuglesang, soppe i bækken, ujævnt terræn, smagsoplevelser
8. Tiltag: Vi laver springsforsøg, bålmad, lege og eksperimenter med vand, sand, ild og jord
9. Tiltag: Vi opfordrer børnene til at behandle naturen ordentligt, samle affald op
10. Tiltag: Vi lærer børnene at udvise respekt for dyr, insekter og planter i naturen

4.6 KULTURELLE UDTRYKSFORMER OG VÆRDIER

SAMMENHÆNG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende fokus for jeres arbejde (sammenhæng) med kulturelle udtryksformer og værdier angivet:

Vi arbejder med kulturelle udtryksformer og værdier i vores pædagogiske praksis i de små grupper og på tværs i hele børnehaven.

Kulturelle udtryksformer handler blandt andet om, hvordan vi gennem forskellige aktiviteter, f.eks. tegne, male sang og drama, musik, udtrykker vores kultur

MÅLSÆTNING OG TEGN

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende overordnede mål for arbejdet med kulturelle udtryksformer og værdier angivet:

Dagtilbuddets overordnede mål:

Vi skaber mulighed og rammer for, at børnene har viden om kulturelle værdier, traditioner og mangfoldighed. Vi skaber mulighed for, at børnene oplever og forstår de traditioner, der knytter sig til årets gang, børnehavens egne traditioner og til børnehavens dagligdag.

Vi skaber mulighed for, at børnene har kendskab til forskellige kunstneriske udtryksformer og inspireres til, at være aktivt med i skabende processer

Følgende tegn på læring hos børnene blev formuleret:

1. Tegn: Børnene kender til forskellige kulturer og traditioner
2. Tegn: Børnene genkender, snakker om og glæder sig til traditioner og højtider
3. Tegn: Børnene kender rutiner og normer, udviser interesse for at deltage i dagligdags gøremål
4. Tegn: Børnene er kreativt skabende i skoven, på legepladsen, på stuen
5. Tegn: Børnene anvender forskellige materialer på opfordring og på eget initiativ

TILTAG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner blev følgende tiltag i arbejdet med kulturelle udtryksformer og værdier angivet:

1. Tiltag: Vi tilbyder aktiviteter, der naturligt forholder sig traditioner som jul, påske, fastelavn
2. Tiltag: Vi holder bedsteforældredage, blomsteruge, kaffedage, fødselsdage, afslutningsfest, besøg af skolebørn

3. Tiltag: Vi inddrager børnene i de praktiske gøemål, f.eks. vande blomster, borddækning, feje gulve
4. Tiltag: Vi besøger biblioteket, gør brug af Mini Bio, teaterture
5. Tiltag: Vi bruger musikinstrumenter sammen med børnene
6. Tiltag: Vi gør brug af musikanlæg og skaber mulighed for dans, sang og lytte til musik
7. Tiltag: Give børnene mulighed for at være kreativ medskabende

Indvielse af boldbane med forældreunderholdning

5 ARBEJDET MED ET GODT BØRNEMILJØ SOM EN INTEGRERET DEL AF DET PÆDAGOGISKE ARBEJDE

5.1 ARBEJDET MED ET GODT BØRNEMILJØ

Under udarbejdelsen af pædagogiske læreplaner er arbejdet med børnemiljøet beskrevet med følgende ord:

Børnemiljøet udgøres af de fysiske, psykiske og æstetiske forhold i vuggestuen og børnehaven og de tre områder har indbyrdes sammenhæng. Når vi skal inddrage børneperspektivet, skal vi som voksne forsøge at fastholde og forstå de tanker, oplevelser og opfattelser, som barnet har af eget hverdagsliv. Det fysiske miljø tager udgangspunkt i de fysiske rammer, såvel ude som inde. Rammerne skal være både sikkerheds og sundhedsmæssigt forsvarlige, her tænkes bl.a. på lys, ergonomi, støj, hygiejne, kost, m.m. Børns behov er forskellige, så den samlede børnegrupes behov skal tilgodeses. Det psykiske miljø har fokus på betydningen af positive relationer og anerkendelse. Det gode psykiske børnemiljø skabes gennem venskaber, omsorg, tryghed, rummelighed og medbestemmelse. Det æstetiske miljø omhandler samspillet med omgivelserne og hvorledes vi i voksne stimulerer børnenes sanser i hverdagen. Husets indretning skal være inspirerende og indbydende. Netop nu er vi i gang med en renovering af lokalerne i vuggestuen og en generel vedligeholdelse i huset. Vi dokumenterer og evaluerer på Børnemiljøet ved hjælp af SMTTE, FCCERS og ECERS, LP analyse model og logbøger.

5.2 ARBEJDET MED BØRNEMILJØVURDERINGER

Under udarbejdelsen af pædagogiske læreplaner er anvendelsen af børnemiljøvurderinger til at skabe inkluderende læringsmiljøer beskrevet med følgende ord:

I Egeskov Børnehave og vuggestue har vi fokus på inklusion, samvær, sammenhold, fællesskab, rummelighed og mangfoldighed. Ved hjælp af TOPI materialet sikrer vi, at alle børn ses og deres individuelle behov tilgodeses. Der tages hensyn til forskelligheder og alle inkluderes. Egeskov Børnehave deltager i projekt VIDA, vidensbaseret indsats over for socialt udsatte børn i dagtilbud, hvor vi ønsker at skabe læringsrum, således børnene indgår positivt i relationer med hinanden, så fællesskabet styrkes.

6 AFSLUTNING

Vores pædagogiske læreplan i Egeskov Børnehave og vuggestue anvendes til at målrette strukturen og synliggøre det arbejde, som foregår i vores pædagogiske praksis og den skal ses, som et dynamisk arbejdsredskab.

Den skal sikre, at børnenes trivsel, læring og udvikling er i fokus og at den retter blikket på de læringsmiljøer, som vi tilbyder børnene.

Arbejdet med vores kerneopgave tager afsæt i barnet i samarbejde med og involvering af forældrene.

Den pædagogiske læreplan kan læses på vores hjemmeside

I 2018 revideres den på ny.

Hjernen&Hjertet

Hjernen&Hjertet er et IT-system, som Rambøll har udviklet til at understøtte arbejdet med udvikling og dokumentation af kvalitet i dagtilbud.

Systemet hedder "Hjernen&Hjertet", fordi det forener den logisk-rationelle "hjerneaktivitet" det er at måle og dokumentere kvalitet, med den "hjerteaktivitet", det er at levere kvalitet i samværet med vores fælles børn.

Hjernen&Hjertet samler oplysninger fra de pædagogiske læreplaner, oplysninger til pædagogisk tilsyn, "Dialogprofiler" til brug i forbindelse med forældresamtalerne og andre oplysninger om den pædagogiske kvalitet.

Oplysninger fra alle disse forskellige dokumentationsopgaver, suppleret med kommunale nøgletal gør det muligt gennem Hjernen&Hjertet at give alle et bedre overblik over kvaliteten i det pædagogiske arbejde.

Du kan læse mere om Hjernen&Hjertet på hjemmesiden: **www.hjernenhjertet.dk**